

Sygn. akt II Ca 331/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 5 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chmura
Sędziowie:	SSO Wojciech Vogt (spr.) SSR del. Tomasz Błoński
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Pleszewie

z dnia 16 lutego 2017r. sygn. akt I C 32/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powódki K. B. kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSR del. Tomasz Błoński SSO Jacek Chmura SSO Wojciech Vogt

II Ca 331/17

UZASADNIENIE

Powódka K. B. wniosła w dniu 24 sierpnia 2012 r. o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 52.800,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami do dnia 06 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 10.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 06 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji, a także wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew z dnia 30 sierpnia 2013 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Pleszewie wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r. zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki K. B. kwotę 40.800,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi obliczanymi od dnia 07 sierpnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., a od 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła pozwana zaskarżając wyrok w pkt 1 i w części dotyczącej zasądzenia na rzecz powódki kwoty 26.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., a od dnia stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, a w konsekwencji również w pkt. 3 dotyczącym kosztów postępowania.

Zarzuciła naruszenie art. 445 § 1 kc przez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że odpowiednim i uzasadnionym rozmiarem krzywdy powódki pozostającej w związku przyczynowym z urazem ciała doznany w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 22.03.2011 r jest zadośćuczynienie w łącznej kwocie 48.000 zł (40.800 zł zasądzone + 7.200 zł zapłacone przez pozwanego przed procesem).

W oparciu o ten zarzut wniosła o stosowną zmianę orzeczenia i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania i i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania za drugą instancję.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne. W takiej sytuacji gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Należy podkreślić, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił zakres cierpień doznanych przez powódkę . Dokonując swoich ustaleń Sąd wskazał dowody, na których się oparł i powody, dla których dowodom przeciwnym odmówił wiarygodności. Ocena ta jest oceną trafną i nie narusza zastrzeżonej dla sądów zasady swobodnej oceny dowodów.

Należy podkreślić, że Sąd pierwszej instancji wziął pod uwagę zakres doznanych cierpień i bólu w związku z doznanymi obrażeniami oraz fakt, że obrażenia te przyniosły istotne, nieodwracalne i trwałe konsekwencje w jej dalszym życiu. Powódka była zmuszona przez okres miesiąca pozostawać w łóżku , a przez następnych kilka tygodni miała problemy z poruszaniem się, co w sposób istotny ograniczyło jej samodzielność i aktywność życiową. Przez ponad miesiąc od wypadku wymagała opieki innej osoby. Doznane obrażenia ograniczyły jej stosunki towarzyskie, aktywność życiową rodzinną i społeczną. Należy podkreślić – co również zaakcentował Sąd Rejonowy – że powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 11 %.

Nie można więc uznać, że kwota zadośćuczynienia w granicach 48.000 zł jest kwotą nieodpowiednią. Już sam uszczerbek na zdrowiu, który wyniósł 11% i który jest kategorią obiektywną i samoistną szkodą na osobie wskazuje, że ustalona przez Sąd kwota zadośćuczynienia jest odpowiednia , gdyż wynosi 4363 zł za 1% uszczerbku.

Obecnie w orzecnictwie coraz częściej pojawia się śmiałość, z jaką strony postępowania i same sądy odwołują się do procentowych rozmiarów uszczerbku na zdrowiu oraz kwot pieniężnych, które powinny – w ich ocenie

– odpowiadać procentowemu uszczerbkowi na zdrowiu. Do wskazanych przeliczników odwołują się strony postępowania, formułując swoje roszczenia procesowe. Podobnie sądy w sposób wyraźny lub dorozumiany wskazują na przyjmowane przez siebie przeliczniki, niekiedy sugerując ich obiektywny, powszechny charakter. W niektórych sprawach sądy po uwzględnieniu powództwa, odwołują się do wymienionych przeliczników, by uzasadnić, że zasądzona kwota ma umiarkowany charakter. Powyższą tendencję uznaje się w doktrynie, co do zasady za trafną. Zasadnie wskazuje się bowiem na samodzielny charakter uszczerbku na zdrowiu jako krzywdy domagającej się odrębnej kompensacji. Wyraźne stanowisko sądu orzekającego w sprawie o zadośćuczynienie w kwestii zastosowania przelicznika posiada również doniosłe znaczenie w zakresie pewności prawa, umożliwiając zestawienie rozpoznawanej sprawy z innymi, w których rozmiar uszczerbku na zdrowiu był zbliżony. Co więcej, obiektywizacja w tym zakresie byłaby możliwa nawet na poziomie prawodawczym. Nie chodzi oczywiście o określenie sztywnego taryfikatora uszczerbków na zdrowiu, jak zwykli przyjmować krytycy tej koncepcji, lecz o wyznaczenie granic sędziowskiej swobody decyzyjnej, a zwłaszcza minimalnych kwot, które powinny przysługiwać poszkodowanemu za każdy procent doświadczanego uszczerbku na zdrowiu (por. Mikołaj Wild, Wysokość zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w orzecznictwie sądów w latach 2010 – 2011 – analiza empiryczna, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Prawo w działaniu. Sprawy cywilne 15/2013, s. 272-273 i podane tam orzecznictwo sądów apelacyjnych)

Analiza empiryczna wskazuje, że zadośćuczynienia ustalane przez sądy rejonowe są wyraźnie niższe od tych ustalanych przez sądy okręgowe. Orzecznictwo sądów okręgowych oscyluje zazwyczaj wokół **kwoty 4000 zł za 1% inwalidztwa**, a w niektórych przypadkach kwota ta sięga nawet kwoty 10.000 zł za 1% uszczerbku na zdrowiu (por. Mikołaj Wild, op.cit. s. 273). Należy też pamiętać, że stopa życiowa poszkodowanego nie ma wpływu na wysokość zadośćuczynienia, nie może też kwota ta być ograniczana przez tzw. przeciętną stopę życiową społeczeństwa, co było lansowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego w latach siedemdziesiątych XX wieku (por. wyrok S.A. w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2011 r., I A Ca 298/11 i stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 17 września 2010 r., II CSK 94/10).

Zarzuty pozwanego w tym zakresie są więc zupełnie nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 385 k.p.c, orzec jak w sentencji. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c.

Wojciech Vogt Jacek Chmura Tomasz Błoński